

SETMANARI DE LITERATURA, NOVAS Y ANUNCIOS

Dedicat ab preferencia al desarrollo de la vida teatral de Catalunya.

SORTIRÁ LOS DISSAPTES

Director: D. JOAN BRÚ SANCLEMENT

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:

Carrer Unió, 2, botiga.

PREUS DE CADA NÚMERO:

Número corrent. . . 0'10 Ptas.
 » atrassat. . . 0'15 »
 » » pera
 los no suscrits. . . 0'20 »

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

En Barcelona. Ptas. 1'00 trimestre.
 Fora ciutat. . . » 1'50 »
 Extranjery
 Ultramar. . . » 10'00 1' any.

Notas Históricas

XIII

A mida que avansém en nostra ressenya se fa més difícil lo camí que hem emprés al través dels fets que forman en conjunt lo procés de lo que avuy anomeném catalanisme.

Hem arribat ja als temps moderns y al aplicar nostre criteri als actes dels quals anirém prenent nota, si algú vol veurhi parcialitat, doném com a penyora de nostra bona fé, la promesa de que procurarem fugirne tot lo que puguém, pero com nostre cor no es fret y hem intervingut personalment en totas las manifestacions en que ha fet ressó la idea regionalista, fácil es que á pesar de nostra decisió, parcial pugui semblar nostra ressenya. Nos guia com hem dit ja altrás vegadas, lo objecte únic de interessar al jovent que 'ns llegeix en lo despertament catalanista y para lograrho hem emprés la publicació dels presents articles y clar está que volém vejin las cosas baix lo mateix punt de mira ab que las veyém nosaltres.

Tirém avant.

Ab vida robusta lo teatro, ab bona representació en la prempsa periódica, estimada nostra poesia lírica, estesa per tot Catalunya la institució coral, faltava donar un pas més pera arribar á tancar una important etapa del renaixement de la Pátria.

Aquest pas se doná ab la fundació de Associacions catalanas dedicadas en un principi á la diversió dels socis per medi de la representació de comedias en llengua de la terra y de certámens humorístichs exclusivament catalans.

De aquí va venir la creació de alguna societat pera lo conreu de la literatura séria, deixant ben sentat son nom la que molts recordém encara y

que visqué alguns anys ab lo títol de *La Jove Catalunya*.

Mes tot aixó no era suficient, ni venia á omplir las aspiracions de tots los que ab entusiasme volian lllensarse detrás d' un ideal que ni ells mateixos sabian expressar mes que de una manera molt confosa y com per aixamplar lo camp de acció veyém fundarse en 1877 una societat originalíssima, de quina índole no hi havia procedent ni en Catalunya ni en Espanya. Per primera vegada soná d' una manera oficial lo determinatiu *catalanista*, al quedar aprobat per lo govern de la provincia lo reglament de la *Associació catalanista de excursions científicas*, que es la corporació á que duyém feta referencia

Son origen es tan particular que mereix ser contat.

Era lo 26 de Novembre de 1876 lo dia en que reunits D. Pau Gibert y Roig, D. Marsal Ambrós y Ortiz, D. Ramón Padrós, D. Jaume Faralt y D. Joseph Fiter é Inglés, en amigable sortida al camp se dirigian al veí poble de Mongat al objecte de passar agradablement la jornada, entregantse á la contemplació y estudi de la naturalesa

No era pas aquella la primera vegada que 's trobavan reunits, atrets per igual plaher, ni tampoch lo seu grup únicament lo qui aprofitava los días de festa donant esbargiment al cos y esplay al esperit. Molts com ells ab albums de dibuix, caballet y pincells sortian de Barcelona á reposar del treball diari, dedicant las festas á la aplicació de la inteligencia envers lo ram de las bellas arts més preferit per ells.

Fent conversa y explanant conceptes, dels que acabém lleugerament de apuntar, los nasqué la idea de fundar una Associació que donés ordenació, als treballs dels amichs del art y que aixamplant sa esfera de acció se dediqués á recórrer Catalunya en totas direccions, donant á coneixer

totas sas bellesas naturals y artísticas, la flora y fauna particular de cada encontrada, las noticias históricas dispersas en ignorats arxius de poblets de montanya, la literatura popular, en totas sas fases, desde lo vulgar aforisme fins á la armoniosa causó y anotar tot lo típiel de nostra terra, fins las variants de llenguatje existents de comarca en comarca.

La idea era gran y patriótica, lo programa vast y de complicat desarrollo.—Pero lo entusiasmo dels conceptors del pensament era més gran que la idea en sí y tornats á Barcelona no deixaren de pit la obra pensada, fins que al poch temps quedá establerta la *Associació Catalanista de excursions científicas*. La casualitat posá á sa disposicio en aquells moments cert local en lo carrer del Paradís hont existeixen fragments d' unas históricas columnas nomenadas d' Hércules, y ells restauraren lo local y allí establiren lo domicili ocupat encare avuy dia per lo *Centre excursionista de Catalunya*.

Però nos resta encara molt qué d'ir respecte al excursionisme catalá y per lo tant acabém aquí lo capítol present.

J. S.

DESAGRAVIS

A Elvira ofesa.

Ja sé que vaig faltar; pró á voltas l' home
 ab tot y sentí al cor la passió encesa
 per tot lo bell y gran, calla y admira...
 ¡Sou tan hermosa!

Os vareu enutjar perque 'l meu llavi
 no confegí per vos ni una paraula
 dihentvos com sabeu. Vaja una Venus;
 ni del Ticiano!

Y aixó, hermosa, per mi hauriau de pèndreho
 per victòria molt gran en vostra vida.
 Si un llavi vos ha dit sou molt hermosa,
 lo meu... ho calla.

Y la falta no está en que no coneguí
 com altre, que ho valéu; lo meu, Elvira,
 quant més vol alabar una bona obra
 més mut se queda.

Jo prou vareig dir quan vaig conéixeus:
 Deu meu, que airosa n' es, per qué á las altrás
 no 'ls heu volgut donar ni un brí de gracia
 y á aquesta tota?

Perque ni un rostre 's veu de blanch arminí
 sino 'l que posseheix aquesta dona?
 Es tal volta que Deu sols feu á n' ella
 igual que 'ls àngels?

Aixó vareig pensar, mentres mirava
 extassiantme de goig, vostra persona.
 Y, no obstant, ja ho veyeu, fret com lo marbre...
 Fins estrany sembla!

Mes si vos faltava un mot per be convénceus
 que sou la més hermosa entre las donas,
 jo vos diré pausat, fins extassiantmhi
 ¡estel del dia!

¡Mes, ay! aqueix estel son brill entela
 com més ne vol lluhir; mal va qui pensa
 ser guapa; sentho y tot, més li valdria
 mori ans de neixe!

J. ABRIL VIRGILI.

LAS TRES GERMANAS

(Quento de Elisabeth Eichler)

Tres germanas emperengueren un mitj dia un viatge per lo mon, á fi d' examinar lo cor del género humá.

La primera d' ellas contava poca edat; lo dols sonriure dels nins il-luminava son rostre hermós; duya en son cap una corona de rosas, en lo pit un ram de las mateixas flors y son vestit lleuger estava igualment adornat ab rosas.

La segona era alta, de faccions sérias y portava en la má un hermós lliu blanch.

La tercera contava ja bastanta edat, rissats cabells blanchs enquadravan son rostre que reunia la hermosura de la primera y la augusta magestat de la segona.

Eran l' Amor, la Virtut y la Bondat.

Los desitjos que animavan á cada una de las tres germanas, eran ten distints, com distints eran entre sí l' aspecte que presentavan.

L' Amor volia dominar, la Virtut millorar y la Bondat consolar.

—Separemos, digué l' Amor á sas duas germanas. Quan altre cop nos torném á trovar reunidas en lo mateix lloch, haurém complert nostra missió y llavors podrém remontarnos altra vegada á las regions infinitas d' ahont sortirem.

Se separaren, donchs, las tres germanas.

Lo viatge del Amor era un continuat triomf.

En totas parts siguié rebuda ab entusiasmo y colmada d' homenatjes. Per tot trobá amor ardent y pur, amor que seguia al ayment fidelment fins á la fossa; amor que guanyava fort y valent tots los obstacles; amor trobá en fi, en los palaus com en las casas més humils; amor en cada sér; amor per totas parts.

Y, no obstant, no 's sentia content.

—¡Ah, no he trobat encare la més alta perfecció! exclamava ab tristesa.

Molt sovint se crusava ab la Virtut y la Bondat; pero may pogué unir-se ab ellas. ¡Quánts cops al costat del Amor s' hi veyá al Egoisme en lloch de la Bondat! ¡Quánts vegadas á la Virtut faltavan l' Amor y la Bondat!

Un dia l' Amor arrivá á una vall preciosa que com un Eden se li presentá, il-luminada per los raigs de un sol esplendorós. Un riu serpentejava per sa encantadora planuria, ab sos marges plens d' hermosas flors, al entorn de las que volavan mil papallonas de virolats colors y en las salsaredas los aucells entonavan joyosos sas cansons.

L' Amor digué:—Oh ¡si aquesta vall fos meva, establiria aquí mon regnat, aquí voldria viure per sempre!

De prompte, en la salsareda que s' extenia al peu mateix del riu, vejú na hermosa nena que amagava lo rostre entre sas mans y que plorava.

L' Amor acostantshi s' adoná qu' era ella la causant d' aquell plor. A l' altra banda de riu 's passejavan enllassats de brassos una joyosa parella en amorosa y alegre conversa. Se sentí una rialla que l' eco repetí, mentres que la nena agenollada plorava amargament; pero s' aixecá de sopte ab la mirada serena.

Una bondat celestial hermosejá son esblanquebit rostre y extenent los brassos digué ab veu baixa:

—¡Adeu, aymat meu, sigas ditjós y ella ab tu! Si mon amor no pot ferte felis, que t' hi fassi al menys ma resignació!... ¡Poch t' imaginaries al abandonar-me per la qu' has fet la estimada del teu cor, per aquella que jo mateixa t' vareig fer coneixer, quantas llágrimas y quants sofriments me costaria mon desenganý!... Adeu! olvídam!... Que Deu s' apiadi de mí!...

L' Amor al sentir aixó, besá lo descolorit front de la donzella; al moment se li juntaren la Virtut y la Bondat y varen dirli ab veu quasi imperceptible:

—Benehida sias, resignada criatura, t' has vensut á tu mateixa y aixó es de tot, lo més grandió.

Y la donzella sentint la proximitat d' aqueixos sers divins, mirá al cel y veje com somrients y plens de goig, pero ab llágrimas als ulls, se perdian en lo blau del firmament.

Per la traducció,
Cárlos Martí.

DOLORAS

I

Mort un home potentat
y 'l mon diu —¡Malaguanyat!—

II

Mort un pobre y diu arreu:
—¡Tant de bé que li ha fet Deu!—

I

Si t' desafias per cuestions d' honor,
no tingas en morir gens de temor.

II

Si t' hi obligan assumptos de diné;
mira de tranzigir... ó apunta bé.

I

Per un bes varem renyir
ahir.

II

Y per molts se casará
demá.

IGNASI IGLESIAS.

Teatros locals

Novetats.—*Faust, Cármen, Il Trovatore, L' Ebraea*, han fet lo gasto durant la setmana, alcansant en las duas últimas un gran éxit lo Sr. Bugatto que entusiasma al públich ab sa veu potent y ab los efectos dramátichs que sap donar sempre á la seva part. També son objecte de generals aplausos lo tenor Callioni, lo barítono Gil-Rey y las Sras. Ferni, Fábregas y Gay.

Dimecres se cantá per primera vegada la ópera *Glí Ugonotti*, que valgué molts aplausos á tots los seus intérpretes y al mestre Goula (fill) que dirigí molt be la obra.

Tivoli.—Lo de sempre, per variar.

Eldorado.—Novelli, l' actor eminent, al tornar á apareixer altra vegada en nostra escena, fou saludat ab una triple salva de aplausos, verdadera manifestació del apreci que per ell sent nostre públich y del ardent desitj que tenia de reveure al gran artista que tants bons recorts havia deixat tres anys enrera al treballar en lo Teatro Lírich.

La representació del *Kean* valgué á Novelli un senyalat triomf. No 's pot presentar ab més veritat aquell

personatje, no poden expressarse ab més justesa las passions que l' agitan. Novelli estigué grandió en tota la obra, sarcástich, amenassador, terrible en la taberna; amorós, desbordant de passió y de gelos en lo *camerino*, las duas situacions culminants del drama. Igualment recitá ab suma mestria lo monólech de *Amlét*, en lo que desplegó tot son talent dramátich. Representá l' endemá *La morte civile*, y l' entusiasme del públich se desbordá. No cal dir en quína escena estigué millor perque en totas ellas dominá al públich ab son talent avassallador. La altura á que s' eleva Novelli en aquesta obra, no cap expressarla ab paraulas, s' ha de de anar á veure, á admirar. Y aquell home que diuenje á la tarde 'ns horroritzaba ab aquella mort tant realment representada, á la nit nos feya partir de riure en *Le sorprese del divorzio*. Y es que 'l gran talent de Novelli s' enmotilla á tots los géneros y sobressurt en tots ells. ¡Hermós privilegi, sols al géni otorgat!

Dilluns posá en escena la comedia de Feuillet *Un romanzo parigino*, en la que va estar com sempre admirable, especialmente en lo tercer acte, en la escena en que tracta de seduhir á la senyora *de Targy*. No 's pot demanar una execussió més acabada. Aquella escena desde 'l comensament al final es senzillament maravellosa. També en l' últim acte, la escena de la orgia sortí ajustadíssima y en ella va fer Novelli una mort plena de vritat.

Lo quadro de companyia que secunda á Novelli es notable. Especialment en Leigheb es tot un actor com ho deixa plenament demostrat en *Un romanzo parigino*, representant lo tipo de *Tirandel* de una manera admirable. Es igualment digne de menció lo galan senyor Cristofari y també lo Sr Ricci. En quant á las actrius, ocupa 'l primer lloch la Sra. Lina Novelli, á qui lo públich ab sos aplausos demostrá que ha sabut apreciar los progresos que ha fet desde sa anterior estada á Barcelona. També 's distingeixen notablement las senyoras Leigheb y Fortuzzi, dignas de tot encomi.

Dimecres Novelli descansá. Pero ab tot y lo cansament que li ocasioná la representació seguida de quatre obras y totas ellas de molt treball, lo gran actor, per qui per lo vist no resa lo descans absolut, volgué representar encare que sols sigués un monólech y en recitá un: *Divagando*, que resulta tot ell una filigrana de dicció.

Dimecres posá en escena la tragedia *Otello*, pero no 'ns queda temps pera parlarne.

Ho deixarem per la setmana que vé.

LABRUGUERA.

COM PAPALLONA

Quan gronxantse enjogassadas
están las flors més xamosas,
obrint llurs cálzers puríssims
devant del astre qu' adoran;

quan mogudas per suau brisa
que ab ver amor las bressola,
com si volgués adormirlas,
com nin que sens causa plora,

lleugera, bella, pintada
de tots los colors, joyosa,
á visitar los flors bellas
va volant la papallona.

Y mostrandse engalanada,
la llum del sol tornassola
que enmirallan sas aletas
finas, lleugeras, hermosas...

Y á las flors que més li agradan
visita tota cofoya,
los cálzers que més bells mira,
més ayma la papallona.

Las fullas més ben pintadas,
més de sas caricias gosan.

y un instant passa besantne
la flor que més l' enamora.

Si jo pogués, ma estimada,
si may jo pogués, cap hora
deixaria de initarne
lo que fá la papallona.

Ab la diferencia única
de que si ella aconsola
un instant ab sa presència,
(per dissimular tal volta)

á moltas de las fioretas
que l' hermós verger adornan,
y va després á besarne
á la flor que més adora;
jo tant sols á tu vindria
á besarte, flor hermosa,
embriagantme en los teus brassos
tal com fá la papallona.

PRÓSPER GÁNDARA.

AMOROSA

¿Te 'n recordas, nena hermosa,
de quant eram petitets
que corriam per las vinyas
lo mateix que dos xayets?

Quin modo de salta 'ls marges!
y pel mitj dels camps de blat
¡quantas voltas, vida meva,
nos hi haviam amagat!

Si algun dia 't faig memoria
de quant feyam sent infants,
abaixas los ulls y 't tapas
ta bella cara ab las mans.

¿Per qué aixis te ruborisas?
¿per qué t' inmutas, mon be?
Ay! recorts de la infantesa,
jamay jo 'ls oblidaré.

J. FRANQUESA.

Servey de fora.

VILAFRANCA DEL PANADÉS.—Acabém de passar la festa Major que ha sigut de las més fluixetas, en quant á festas populars.

La nombrosa societat «Ateneo Obrero», quals bonicas salas, entre ellas la biblioteca, notable tant pel luxe y senzillés de son decorat, com per las preciosas obras que conté, ens ensenyaren ab inmerescuda galanteria lo Sr. Hívern, president del «Ateneo» y lo soci del mateix, Sr. Solsona. En aquesta nombrosa societat hi doná escullits concerts lo «Terceto de La Trompeta» de Barcelona, acompanyat del «Quinteto Vilafranqués.» Totas las parts foren sumament aplaudidas pel ajust ab que s' executaren sos respectius números.

En «El Provenir», la companyia de sarsuela cómica-bufa hi representá *Las Campanetas, é I feroci Romani*, la nit del 30.

En l' espayós local del «Tívoli Vilafranqués se posaren en escena varias sarsuelas castellanas.

Lo dia 30 també 's representá en el «Círculo de la Union», *Susana ó Demi-monde*, sobressurtint la Sra. de Mena en son paper de *Baronesa d' Ange*. Lo Sr. Fuentes recitá ab molta vis cómica 'l monólech de Aulés, *No va más*.

Lo dia 31 's verificá en lo propi teatro, l' estreno de *Mar y Cel*, dantse com á fi de festa *L' amor es cego*.

Lo dia 1 del present mes tingué lloch en lo «Teatro Principal» la repartició de premis al TREBALL y la VIR-

TUT que anyalment celebra 'l «Centro Agrícola del Panadés», essent lo president del Jurat lo Dr. Torras y Ba ges, l' il·lustre autor de la monumental obra *La Tradició Catalana*.

Durant los dias 1 y 2 del corrent s' han donat balls de societat en el «Centro Agrícola», «Centre Catalá» y «Ateneo Obrero».—C. MAS.

SABADELL.—Lo dia 4 per la tarde en lo teatro *Cervantes*, varen representarse ab molt aplauso la sarzuela titulada *Las Cent donzellas*, del Sr. Coll y Britapaja y la pessa *Las Reformas*, original del Sr. Pous.

Lo mateix dia al vespre se representá per una companyia de aficionats, lo drama *Muralla de ferro*. La funció fou á benefici del jove Sr. Pubill.

M.

MATARÓ.—Se troba actuant en lo teatro *Euterpe* d' aquesta ciutat la companyia del teatro catalá del *Romea*, d' eixa; lo darrer diumenje se representá ab molt bon aculliment lo drama *Lo plor de la Madrastra*. Tots los artistas foren molt aplaudits.

R.

LA TRAPASSERA

La trobaréu al safreig,
al carré y fins á la plassa,
sempre parlant; quan no pot
ab senyoras, ab criadas.
Retallant al seu vehinat
no coneixent que s' exalta,
s' inventa deu mil mentidas,
treu la pau de moltas casas
y no ho fá per interés;
solsament perquè li agrada
poguer dir: de la Pepeta,
que ab son marit se baralla;
que la Llúcia, fa portar
á n' en Peré la gorra alta;
que la senyora Mercé
sempre pega á las criadas;
que l' una dú roba nova
y que l' altra apedassada.
Ella, tant sols retallant
pot viure ben fresca y grassa
y si s' examina be
se li trovan deu mil taras.

TANO MIRET.

ÍNTIMA

Lo dia que vaig trovarte
devant meu, res vas sentirte,
que ni vares enrojirte
ni solsament inmutarte?
¡Sols vas riure! y tal fredor
va recordarm, nena aymada,
que si es de gel ta mirada
de marbre deu ser ton cor.

RAMON OJEDA.

Societats Recreativas

ANTUNEZ, (GRACIA.)—Diumenje 's representá *Un Alcalde de Rindaperas* que ni va arribar á agutzil. Lo resto de la funció, 'ns dispensarém de ressenyarla, donchs se compongué de duas sarsueletas del género flamench. La interpretació regular.

CAMPOAMOR.—Diumenje 's posá en escena, entre otras produccions castellanas, la comedia catalana *Lo testament del oncle*, que sigué molt del agrado de la concurrencia que assistí á la representació.

Pero escassejan de una manera las obras catalanas en aquesta societat!...

CASSINO ARTESÁ, (GRACIA.)—Aquí ho saben entendre, pocas y bonas y aixó, sense las que tenen en estu

di. Diumenje últim donaren una representació del popular drama *Un mauresó del any vuyt*, ajustanse molt bé en sos respectius papers la Srta. Rodés y los Srs. Ferrán, Paret, Camps, Villar, Solsona, Pich y Aguilera.

La concurrència numerosa.

CASANOVA.—No estiguerem desacertats al calificar de aconxeixement dramátich (dins de sa esfera) la funció que 's doná diumenje á la nit en aqueixa concoreguda societat. *Lo forn del rey*, qu' es una producció irreprochable per quasi totas las reunions, tan per lo número de parts que ha d' haverhi com per lo decorat, obtingué un éxit com á voltas no 's veu en una companyia de pretencions.

Lo local era petit per contenir la gent, que molt avans de l' hora acostumada omplia los assientos de la sala, presentant aqueixa un bon cop de vista.

La execució de la obra va ser esmerada per part de las Sras. Mas y Gabarro y los Srs Vila, Llorens, Serrat, Raves, Clapera y Bartrina, sent tots molt aplaudits, especialment los Srs. Vila y Llorens.

Com á fi de festa se representá *Quatre casals y un ciudo*, interpretada ab acert, per los mateixas senyoras y per los Srs. Ravés, Vila, Rica, Clapera y Alegre. En resúm; una funció que honra al Centre Casanova.

J. XIMENO.

IIQUIN MONII

Ahir lo cotxe dels morts
vegi en cert carré aturat.

—¿Qui s' ha mort?— á una vehina
ab dolor vaig preguntar
y desseguit aytal dona
va contestarme plorant:

—Un pobre jove que apenas
devia tenir vint anys.—

Al sentir eixas paraulas
vaig dirme trist, meditant:

¿Sostenia una familia
lo finat ab son treball?
Pótsen amor á una noya
fidel havia jurat

y ara al sèbre sa mort, ella
de tortura 's morirá?

¿Tal volta ab lo temps haguera
sigut un pare estimat?

Tot aixó molt baix me deya,
quan de cop sento esclamar
á cert vell ple de egoisme,
tremolench, barbotejant:

—¿Mes val ell que jo!—¿Qué pobres,
qué pobres som los humans!

J. T. y R.

Teatro Catalá

Honra y felicitat.—Drama en un acte y en vers, estrenat la nit del 3 de Septiembre, en lo *Círculo de la Unión Republicana* de Sant Andreu de Palomar, original de D. M. Serra Castells.

Se nota en aquesta producció falta de experiencia en lo coneixement del art escénich, defecte perdonable tractantse de la primera obra de un autor novell trovanshi al mateix temps algun tant de descuit en la versificació. La comedia lográ interessar al públich numerós que omplia la sala d' espectadors, puig te argument bonich y facilitat de descripció. L' autor fou cridat á las taulas essent molt aplaudit lo primer esclat de son ingení. Endavant, confiém poder tenir lloch de aplaudirli novament en obras de mes olé.

La representació be; recullint molts aplausos y essent per son treball cridats á la escena tots los actors.

Novas

En los jardins de Euterpe de Sabadell, se trevallaba ab activitat en la construcció de un teatro, quina cabuda será de 3,000 espectadores.

L' aplaudit autor dramátich D. Ramón Bordas, está acabant de escriurer una comedia titulada *Lo mohiment continuo*, pera representar en lo teatro de Romea la próxima temporada teatral.

Nostre amich y company de Redacció, lo jove poeta D. Ignasi Iglesias, te acabat un drama en tres actes de interessant assumpto y qual obra ha sigut llegida en petit comité d' amichs, havent produhit molt bon efecte. Lo drama está escrit en prosa y se nomena *L' Escursó*.

La companyia que dirigeix lo gran actor Sr. Novelli y que funciona en lo teatro del Eldorado fent las delicias dels *amateurs*, está á punt de posar en escena traudit al italiá, lo drama de D. Angel Guimerá, *Mar y cel*. Aquesta vegada lo Sr Guimerá s' ha mogut ab acert y mereix nostre aplauso.

Acabada la série de funciones en l' Eldorado per la companyia Novelli, s' hi donarán representacions de zarzuela catalana, haventse fet molts gastos pera la exhibició de alguna de ellas. Es cosa dé la qual nos alegrém molt, puig tenim gran desitj de que prosperi aquest género en lo teatro catalá, ja que no 'ns faltan músichs ni escriptors.

Lo distingit professor de piano é inteligent compositor D. J. M. Comella y Fábrega, acaba de publicar quatre pessas de música de las quals nos ha favorecut ab l' envió d' un exemplar. *Recorts de Montserrat*, una de las obras, es una deliciosa Polka (pas doble.)

Las altres tres forman juntas y ab lo nom de *Rameillet de flors escullidas*, una bonica colecció composta d' un *Valz*, *Shotisch*, *Mazurca*, y ab los respectius noms de *Llesami*, *Vainilla* y *Rosa*. Están estampadas ab luxo y se troban de vendá en lo magatzém de música que D. R. Guardia te en las Rambla de las Flors, al costat de la Virreyna.

Doném las gracias al Sr. Comella per sa galantería.

En la Societat *Almogavar*, está anunciat pera disapte próxim lo benefici de D. Cassimiro Rius

Lo programa es molt escullit, formant part d' ell, l' estreno de una zarzuela quina música es original del beneficiat.

Sabém que s' ha posat en estudi per estrenarse próximament en lo teatro del Tivoli, la comedia en un acte *Se desea una doncella*, original de D. Abelardo Coma.

Epigramas

Donya Paca, per manía
diu que may se trova bé;
y aixó ja 's comensa á fé
pesat y hasta fastidia.

Mes, un dia don Bernat
entrá y preguntá per ella,
rebotlo al punt la donzella
dientlhi:—Te lo acostumat.—

Si treu la rifa la Rosa,
sempre 'm toca alguna cosa.

Un qu' estava fent lo ranxo...
be, vaja; un ranxero era;
digué:—La meua cullera
de tan vella ja fá ganxo.

La Maria y lo seu home
tot sovint van de campinya,
puig tenen un tros de vinya
per allá á santa Coloma.
Sempre 'ls dos couhen l' arrós.
los diumenjes per dinar
y després per disfrutar
s' ocupan, es clá, en lo tros.

ABELARDO COMA.

4. ratlla: poble catalá; 2. en los cafés, y horisontal: 1. un aucell y
2. carrer de Barcelona

JAUME LLOPAR.

GEROGLIFICH

X   ×
  2
—
X X
=
A 0

RUFETIS.

(Las solucions en lo proxim número.)

Enigmas

XARADAS

I
Part del cos es ma primera;
vegetal es ma segona;
ua animal es tercera;
tot, carrer de Barcelona.

A. LLEONAR.

II
Dos tres tot, la dos primera,
vá comprar á la frontera.

P. ROVELLAT.

LOGOGRIFO NUMERICH.

								2. preposició.							
							8	7. negoció.							
							4	5	3. producte animal.						
							4	5	8	2. aplaudida actriu.					
							7	3	3	2	4. plassa de Barcelona.				
							6	2	4	7	8	2. nom de dona.			
							7	6	5	3	3	2	4. part de persona.		
							1	2	3	4	5	6	7	8.	home politich.
							4	7	3	3	5	6	2.	un peix.	
							4	2	3	8	7	4.	carrer de Barcelona		
							8	5	6	7	8.	emperador Romá.			
							7	6	7	4.	en lo joch de cartas.				
							8	7	4.	tot lo del mon ne te					
							7	6.	mineral.						
							7.	nom de dona.							

NOY ROS.

TARJETAS

ZENÓN CALDAS T
LLÉS

Ab aquestas lletas degudament combinadas formar lo titol d
una sarzuela catalana

JOAN MANUBENS VIDAL.

QUADRO.

. . . . .
. . . . .
. . . . .
. . . . .
. . . . .

Substituir los punts ab lletas de manera que llegint vertical digui

AVIS

Tots quants presentin en nostra Administració, las solucions de
tots los Enigmas de aquest número, tindrán obció al premi consis-
tent en un globo aerostatic de 1'75 metros d'alsada, pera lo qual
s'estableixen las següents condicions: S' admeterán las solucions
desde la sortida del número fins á las cinch de la tarde del dilluns.
Cada plech contenint ditas solucions se li dará lo número d' ordre de
sa presentació. A las set de la tarde del dit dimars se verificará un
sorteig y lo plech qual número resulti premiat, aquell haurá obtin-
gut lo premi.

Cada plech deu anar acompanyat de unas cube.tas de aquest
número.

Poden los interessats que ho desitjin assistir al sorteig.

Solucions als Enigmas insertats en lo número 30.

Xarada I—CA—TA—R!—NA.

» II—TR—BALL.

Targeta I—SENYORA Y MAJORA

» II—ARIBAU, ROSELLÓ.

Geroglifich—Sobre dit no hi ha cap escrit.

9. Foren los plechs rebuts ab las solucions, baix l' ordre següent:
4. M. Genis.—2. Pela l' as.—3. A. Lleonar.—4. Artur Roure.—
5. Saltirons.—6. A. Ferré.—7. Un Arenyench 8.—Pau Sots.—9. N. Capella
Verificat lo sorteig resultá afavorit lo número 2, que correspon
al plech firmat per Pela l' as.

Correspondencia

Pau Sots; Martí Lluram; Morera; A. Muns; N. Gertrudis; Caposal
Pep Ribellas; Manuel Torres; lo que han enviat no va prou bé.

Joseph Escachs y V. Rigalt; J. Robert; Sorpresas; E. Vinyas; Joan
Avelta; J. Franquesa; Pep Cardedeu; A. Amigó; A. Lleonar; Bartu-
meuhet de Gracia; de lo que hant enviat anirá alguna cosa.

J. Trullas; anirá algun y sápija que de cada carta seva paguem
quinze centims.—F. A; també las de vosté; per demés ja sab quant nos
agrada ser puntuals.—Salvador Bonavia; la poesia no val gran cosa.
Lluís Salvador; anirá la segona.—A Pallejá; lo vers es flux, las má-
ximas son bonicas pero no son novas.—Joan Manubens; l' article
Lo Joch anirá.—Francesch Torres; igualment lo de vosté.—N. Segur;
serveix y no s' impacientí.—Pep Rafols; d' aixó no pot dirsen vers.—
C. M. (Vilafranca.) queda servit, envihi enigmas.—R. Vilar; l' assumto
es gastat.—Mateu Das; sortirá quan sigui hora.—Un lector; si senyor
se donarán proximament y en quant a lo demés está equivocat per-
qué pot enquadrarse igualment.—M. Ramonet; si pero, no s' im-
pacientí.—Escardelench, ja 's veu que á vosté lo que li faltan son
bons aliments.—Matafaluga; cap de las tres.